

دانشکده مهندسی مکانیک

عنوان درس : کنترل اتوماتیک

مقطع تحصیلی : کارشناسی

تعداد واحد : ۳

درس یا دروس پیش نیاز: ارتعاشات مکانیکی

اهداف درس :

در این درس، مفاهیم پایه در باره کنترل خودکار سیستم‌های مهندسی، شامل مدل سازی ریاضی، تحلیل رفتار سیستم‌های دینامیکی، و طراحی سیستم‌های کنترل حلقه بسته خطی تدریس می‌شود. مدل سازی رفتار سیستم‌های خطی و غیرخطی، اهمیت و کاربردهای تابع ضربه، پاسخ ضربه، انتگرال کانولوشن، توابع تبدیل، رابطه بین محل قطب‌ها و صفرها با پاسخهای گذرا و ماندگار سیستم‌ها، مفهوم پایداری، روش‌های راث-هرویتز و ترسیمه مسیر ریشه‌های حلقه بسته، طراحی کنترل کننده‌های بازخوردی (فیدبک) شامل انواع تناسبی، انتگرالی، مشتقی، پیش فاز و پس فاز با استفاده از روش‌های زیگلر-نیکولز و مکان هندسی ریشه‌ها، مفاهیم اصلی و کاربردهای روش پاسخ فرکانسی، ترسیمه‌های بود و نایکوئیست، و معیارهای پایداری مربوط، و همچنین مفاهیم حد فاز و حد بهره و طراحی کنترل کننده‌های پیش فاز و پس فاز با استفاده از روش پاسخ فرکانسی از مهمترین مباحث ارایه شده در این درس است.

محتوای درس :

۱- آشنایی با سیستم‌های کنترل اتوماتیک

۱-۱- تعاریف اولیه (سیستم، سیستم های استاتیکی، دینامیکی)

۱-۲- سیستم‌های کنترل حلقه باز و حلقه بسته

۱-۳- اهمیت، مزایا و معایب سیستم‌های کنترل حلقه بسته

۲- مدل سازی سیستم‌های دینامیکی

۲-۱- مدل فیزیکی و مدل ریاضی

۲-۲- مدل‌سازی ریاضی سیستم های مکانیکی، الکتریکی، سیالاتی، حرارتی و هیدرولیکی

۲-۳- معادلات به شکل فضای حالت

۲-۴- خطی سازی سیستم‌های غیرخطی با فرض تغییرات کوچک

- ۳- مطالعه پاسخ زمانی سیستم های دینامیکی
- ۳-۱- تابع ضربه، تعریف ریاضی و خواص آن
 - ۳-۲- پاسخ ضربه سیستم های خطی
 - ۳-۳- تبدیل لاپلاس
 - ۳-۴- تعریف و شرایط همگرایی
 - ۳-۵- تبدیل لاپلاس توابع مشهور
 - ۳-۶- قضایای تبدیل لاپلاس
 - ۳-۷- تعریف تابع تبدیل سیستم
 - ۳-۸- تابع تبدیل و ربط آن به فضای حالت
 - ۳-۹- معکوس تبدیل لاپلاس
 - ۳-۱۰- مطالعه رفتار سیستم های خطی مرتبه اول
 - ۳-۱۱- مطالعه رفتار سیستم های خطی مرتبه دوم
 - ۳-۱۲- اثرات صفرها و قطب های اضافی
 - ۳-۱۳- مشخصات حالت گذرا (جهش اول، زمان برخاست، زمان نشست و ...)
- ۴- دیاگرام های جعبه ای
- ۴-۱- ساده سازی دیاگرام های جعبه ای
 - ۴-۲- ماتریس انتقال برای سیستم های چند ورودی - چند خروجی
- ۵- سیستم های کنترل فیدبک
- ۵-۱- اثرات فیدبک
 - ۵-۲- مقابله با اغتشاشات خارجی
 - ۵-۳- مقابله با عدم قطعیت مدل
 - ۵-۴- تابع حساسیت
 - ۵-۵- اجزای اصلی سیستم های کنترل فیدبک
 - ۵-۶- موتورها و سروموتورها
 - ۵-۷- تنظیم کننده ها
 - ۵-۸- اجزاء اندازه گیری
 - ۵-۹- کنترل کننده ها
- ۶- پایداری
- ۶-۱- تعریف پایداری

- ۶-۲- معیار پایداری رأت-هرویتس
- ۶-۳- پایداری سیستم های کنترل در فضای حالت
- ۷-۱- خطا در سیستم های کنترل حلقه بسته
- ۷-۱-۱- تابع تبدیل خطا
- ۷-۲- خطای حالت ماندگار
- ۷-۳- تاثیر تابع ورودی فرمان و نوع سیستم بر خطای حالت ماندگار
- ۸- کنترل کننده های PID
- ۸-۱- اهمیت و کاربرد
- ۸-۲- تنظیم ضرایب کنترل کننده
- ۹- روش مکان هندسی ریشه ها
- ۹-۱- معرفی مفهوم مکان هندسی ریشه ها
- ۹-۲- شرط زاویه و خاصیت دامنه
- ۹-۳- قوانین مکان هندسی ریشه ها
- ۹-۴- دستورالعمل رسم مکان هندسی ریشه ها
- ۹-۵- طراحی کنترل کننده ها با استفاده از روش مکان هندسی ریشه ها
- ۱۰- روش های پاسخ فرکانسی
- ۱۰-۱- تعریف تابع پاسخ فرکانسی سیستم
- ۱۰-۲- روشهای رسم تابع پاسخ فرکانسی
- ۱۰-۳- ترسیمه بُد
- ۱۰-۴- ترسیمه نایکوئیست
- ۱۰-۵- ترسیمه نیکولز
- ۱۰-۶- معیار پایداری نایکوئیست
- ۱۰-۷- حد بهره و حد فاز
- ۱۰-۸- بدست آوردن مشخصات پاسخ فرکانسی تابع تبدیل مدار بسته از روی مشخصات پاسخ فرکانسی مدار باز
- ۱۰-۹- نسبت کنترل و نسبت فاز
- ۱۰-۱۰- مفهوم و کاربرد دوایر M و N
- ۱۱- طراحی مدارهای اصلاحی و جبران کننده ها
- ۱۱-۱- معرفی مدارهای پیش فاز و پس فاز
- ۱۱-۲- طراحی کنترل کننده های PID

۱۱-۳ طراحی کنترل کننده‌های پیش فاز و پس فاز بر اساس روش مکان هندسی ریشه‌ها

۱۱-۴ طراحی کنترل کننده‌های پیش فاز و پس فاز بر اساس روش پاسخ فرکانسی

۱۲-مقدمه ای بر تحلیلی و طراحی سیستم‌های کنترل فیدبک در فضای حالت

مراجع پیشنهادی :

- 1) Feedback Control of Dynamic Systems (5th Edition), G.F.Franklin, J.D.Powell, and A.Emami-Naeini, Prentice-Hall, 2006.
- 2) Modern Control Engineering (4th Edition), K.Ogata, Prentice-Hall, 2009.
- 3) Control Systems Engineering (5th Edition), N.S.Nise, John Wiley & Sons, 2008.